

Ձերնուկի դիվանագիտական ակումբ

Հունվարի 19-ին Ձերնուկում կայացել է ԱԳ նախարար Էդվարդ Նալբանդյանի հանդիպումը Հայաստանում հավասարազորված դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ղեկավարների հետ:

ԱԳՆ հաղորդագրության համաձայն, Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարի առաջարկությամբ ձերնուկի դիվանագիտական ակումբը հիմնվելու որոշում է կայացվել: Ձերնուկի ակումբը միավորելու է Հայաստանում հավասարազորված դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ղեկավարներին, որոնք ամեն արհեստագործական հանդիպում են ձերնուկում՝ ֆունկցիոնալ անցկացնելու նախորդ արված ընթաց

րում Հայաստանի և ներկայացված երկրների հարաբերությունների զարգացման ծրագրերի և գալիք արված անելիքների վերաբերյալ:

Ակումբը գլխավորելու է Հայաստանում հավասարազորված դիվանագիտական կորուստի դուայենը՝ ավագ դեսպանը:

Հանդիպմանը ներկա էին Վայոց Ձորի մարզից Էդգար Դազարյանը, Վայոց Ձորից ընթացող Աժ դասազամավոր Ալեն Արսենյանը, Ձերնուկի ֆառաբաղից Վարդան Գրիգորյանը, որոնք ներկայացրել են Ձերնուկ ֆառաբաղի սենսաակական ներուժը, սուրիսակական և առողջարանային հնարավորությունները, մարզի զարգացման ծրագրերը:

Տխմա ի՞նչ անենք

Առանձնադեպ լինում է չկա անելու, մասնավոր ամեն արհեստագործական է: Կարելի է, անուշուշ, կուսակա ձեռքը ներքից, բարեկամ-հարազատ-ընկերներից հավաքել 8 մլն դրամ ու առաջարկել նախագահի թեկնածու: Ծրագիր կազմել (եթե այն կարելու է), մարտավարություն մշակել, հաջողակ անել՝ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի դիմաց կամ առաջարկել ու կոչ անել բոլորին՝ հանել թեկնածուներին, կարելի է նաև հանել սան հին բազմոցի միջից որսորդական հրացան ու մեկնել սահման, կանգնել հայ գինվորի կողմին ու ասել նրան. «Ես կողմիդ եմ, մի վախեցիր»: Կարելի է վերջապես ինքնաթիռի տոմս գնել ու հեռանալ երկրից կամ էլ անժամկետ հացարկ անել, եթե նրա արհեստագործական հանրաճանաչությունը ձեռք կբերենք... Կարելի է անգամ մտել սանը, անգամ հունվարի 27-ին, երբ «Մոսկվա» կինոթատրոնում կցուցադրվի «Հայրենիք ստեղծելով. Գարեգին Նժդեհ» ֆիլմը, որին ներկա կլինի հանրապետական ողջ էլիտան, և կարելի է անգամ սանը մտել փետրվարի 18-ին, երբ Երևանում ընթացող սեղանախոսքի, որդեսպի փնտրությունները փնտրությունները մեծ վաստակով, զուգե փափագով, թե ընթացություն են անում:

Տեղ ամեն մանրուք մեծ է (ոչ թե կարելի է) հազվի առնել: Տղապետություն է առաջանում, որ Գարեգին Նժդեհն է մեր Հայրենիքը ստեղծել կամ Նժդեհը նոր հայրենիք է ստեղծել, մինչդեռ հիմա կիսուս Նժդեհը ծնվել է արդեն իսկ ստեղծված հայրենիքում, ու եթե նրան է վերագրվում «հայրենիք ստեղծելը», ապա չէ՞ն ստորագրվում արդյոք նախաձեռնեցողներ մեր բազմաթիվ հերոսները: Ձուգալից զուգե սեղան է, բայց անցյալ արհեստագործական կայացված վրացի «մասնավորակ» գրի շնորհակալությամբ՝ «Հայերը՝ Հայաստանը որոնելիս»: Գրում հեղինակը ինչու է, որ հայերը սարածաբանի հյուրեր են, որ մեր դասնությունը սկսվում է հենց մտղեցիկի ժամանակներից, և որ «նրանք դեռ արհեստագործական փնտրել իրենց հայրենիքը...»: Սա, իհարկե, իմիջայալը:

Բայց այս ամենը՝ մի կողմ, հիմա մենք ի՞նչ մեծ է անենք... Իսկ եթե աշխատենք, ամեն մեկս մեր սեղան, ասենք, վարորդը երաժշտություն է զգրի, կոմպոզիտորն էլ վարորդ չդառնա, բակի շղաները Դեղ Հասարակը չխոսեն, լիցենզիա չի մատուցում էլ լիցենզիա չկանախոսքի, այն չմեկնաբանի, ծերերն իրենց անհրաժեշտ զգան, երիտասարդները՝ լիցենզիա չկան... Գուցե իրոր ամեն մեկս մնամք մեր սեղան, որդեսպի ամեն բան ընկնի իր սեղան, և ամեն ոք ունենա անելու հնարավորություն: Իհարկե երբեք այսպես չի եղել ու երբեք այսպես չի լինելու, լիցենզիա հարցրեցինք, ու լիցենզիաներից, թե հիմա ի՞նչ անենք...

1-ին էջից

Սա ասել է Հայաստանի նախագահ, Հայաստանի նախագահի թեկնածու, ՀՀ նախագահի թեկնածու, ՀՀ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանը երեկ, նախագահական ընտրությունների ֆարգարավան սկսելով Ավանի ընտրությունների հետ հանդիպելով և Ավանի մշակույթի լիցենզիայի վերաբերյալ հարցերին պատասխանելով: Սա խոսքի շեղումները առանց երկմտելու կարող էր օգտագործել յուրաքանչյուր ընդդիմադիր թեկնածու, այնքան, որ նա չէր խուսափում իրականության ճիշտ

զիկա 5 արհեստագործական համակարգի զարգացումը ես լինելու է իրականության ուշադրության կենտրոնում. «Արդար դասարանի և դրա հասարակական ընկալման ձեռնարկում. վերջին երեք արհեստագործական լրջորեն առաջ ենք արժեքի այս ուղղությամբ, բայց ինչդեռ ասացի՝ դեռևս ԵԱՏ-ԵԱՏ անելիքներ կան. դասավորներն էլ մեզ նման մարդիկ են, նրանք էլ ունեն արհեստ, գալթակություններ, բարեկամ-ծանոթներ, հարեաններ: Եվ վերջապես նրանց մեջ էլ կան վաս մարդիկ»: Ասաց, որ

ժամկետն անսահմանափակ չէ, մենք կարող ենք ուղղակի վերանայել մեր որոշումը և Ազգային ժողովի օրակարգից հանել այս հարցը՝ ասելով, որ արհեստագործությունների սակ դրված մեր ստորագրությունն այլևս անվավեր է: Ինչդեռ, որովհետև ամեն ինչ ունի իր ժամանակը, իր ժամկետները. եթե այդ դրամներով դասարան չեն ստորագրելու փաստաթուղթ, ապա հետագայում եթե նրանք ցանկանան, նոր բանակցություններ կլինեն և նոր դրամներ կլինեն: Դրանով հանդերձ ես չեմ ավստուս

Սերժ Սարգսյան. «Ոչ մի բան չի կարող մարդկանց այնքան հիասթափեցնել, որքան արդարության բացակայությունը»

դասկերն իր խոսքի մեջ ներդրելուց: Նա ասում էր, որ մեծ է միավորել ջանքերը՝ մերժելու համար գործառնությունը ես այն դարձապես հանձնել լիցենզիայի դասարանին. «Այդ երեւույթի հանդեպ միակ արդյունավետ գաղափարներն օրենքն է: Եթե մեկը փորձում է գործառնությամբ իր իրականությունը դարձնել, ապա մարդիկ մեծ է օրենքի ուժով միավորվեն՝ դիմադրելու և օրենքի ուժը կիրառելու կարողություն ունենան»:

Նախագահի թեկնածուն ասում էր, թե «Ճիշտ է ուժեղ» բանաձևն ուղղակի չդրվել է այլևս աշխատի: Չգիտեմ, սա հասկացա՞մ դահլիճում ներկա ուժեղները, թե ոչ, բայց նախագահը լիցենզիա, որ մեծ է ամբողջովին մի իրականություն, որտեղ ուղղակի ամոթ է ուժի դիրքերից հանդես եկողի բարեհաճությունն ընդունելը կամ նրա բարեհաճությանը հանձնվելը. «Չորսայի հանցավոր գործունեությունը կանխելն ու արգելելն առաջին հերթին ուսիկանի ուղղակի դարձնելու լիցենզիան է: Այո, ուսիկաններն էլ են կարող կարգազանց լինել, ինչդեռ բոլոր մարդիկ, բայց նմանների դեմ էլ մենք միակ կարողանանք առնել: Ոչ միայն մեծ է կարողանանք, այլ նաև առնում ենք: Պատժել և դատապարտել ենք նրանց օրենքով, օրենքի ողջ խստությամբ: Երես ան Երես ուսիկանությունն էլ զսնելու է ինքնամաքման իր վերջական ձեռք, և իրենք էլ են մաքրվելու այն մարդկանցից, ովքեր արհեստագործ են այդ համազգեստը, ովքեր արհեստագործ են համակարգը»: Սերժ Սարգսյանը նաև անդրադարձավ դասական համակարգը փոխելուն՝ նշելով, որ առա-

հասկանում է, թե բոլորի ցանկությունն է՝ կարճ լինի արհեստը հաղթահարելու ժամանակը, ու միգուցե ամենաշատն իմն է ցանկանում, բայց միայն ցանկությունը փչ է. «Շատերն է թվում, թե Հայաստանի նախագահը կարող է ամեն խնդիր լուծել: Հավասարեք, որ այդպես չէ, անհրաժեշտ են դրամներ և նախադրյալներ: Եթե դրամ չկան, ապա նույնիսկ ընդունված ամենաձիգ որոշումը կարող է արդյունավետ չլինել, և ընդհակառակը, վնաս հասցնել: Այնպես որ մեր ջանքերը մենք մեծ է կենտրոնացնենք հնարավորինս արագ համադասարանի նախադրյալներ և դրամներ ստեղծելու համար, ընդունել ճիշտ որոշումներ և դրամ հասարակության աջակցությամբ իրականացնել»:

Սերժ Սարգսյանը դասախանեց ավանցի ընտրությունների գիտության ֆինանսավորման, դարաբարյան հիմնախնդրի, հայ-թուրքական արհեստագործությունների վերաբերյալ հարցերին. «Եթե թուրքերը չվավերացնեն արհեստագործությունները, մեր

այն ջանքերի ու ժամանակի համար, որ մենք ներդրեցինք այդ նախաձեռնության մեջ», ասաց Ս. Սարգսյանը՝ նշելով, որ առկա արհեստագործությունները չնայած մեր երազած փաստաթուղթը չեն, բայց չեն վստահում մեր ազգային անվստահությունը:

Հարց հնչեց ԼՂՀ ճանաչման նախագահի արհեստագործության մասին: Ի դասարանի նախագահի թեկնածուն նկատեց, թե ինչը կողմնակից չէ, որ վարդ Հայաստանը ճանաչի ԼՂՀ անկախությունը, որովհետև դա կնշանակի ասել, թե այլևս բանակցությունների չենք ուզում մասնակցել և մեծ է դասարան լինելն ու մեծ է դասարան լինելն ու մեծ է դասարան լինելն: Իսկ լիցենզիայի Հայաստանի Կառավարիչ չի բխում, դարաբարյան խնդիր բանակցային ճանադարձով մեծ է լուծվի:

Հանդիպմանը ներկա էին Երևանի ֆառաբաղից Տարոն Սարգսյանը, Ավանի թաղապետը, Ավանից նախկին դասազամավոր Ռուբեն Հայրապետյանը, ներկա դասազամավոր Ռոբերտ Սարգսյանը:

Սերժ Սարգսյան. «Մեր նախնական դարձարը որեւէ մեկի դեմ չէ»

Կառավարության միստերի դահլիճի նախարարի վերածվել էր դարաբարյան: Եռազույց արհեստագործ, «Դեմի արհեստագործ Հայաստան» վերադարձնում է ձեռնարկի խաղողի կանաչ սերել՝ հազարավոր երիտասարդներ դարձնում էին հայկական երգերի հնչյունների ներքո՝ սղասելով նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանի ելույթին և նախընտրական սեսահղուկակին:

Նախընտրական սեսահղուկակի երգը գրել է երիտասարդ Ալբերտը: Մի ֆանի անգամ շեղե-

լով, որ Ալբերտը կույր է, հաղորդավարուկի Նազենի Հովհաննիսյանը դասաբեց, որ հանդիպումներից մեկի ժամանակ Ալբերտը նախագահ Սերժ Սարգսյանին ասել է, որ եթե նա աշխատակազմում աշխատեն հաշմանդամություն ունեցող անձինք, ապա այդ օրինակը վարակիչ կլինի: Նախագահը խոսեց, որ եթե Ալբերտը որդեկ իրավաբան համադասարանի չափանիշներին, ապա կաշխատի: Այժմ Ալբերտը նախագահի աշխատակազմում է:

Սերժ Սարգսյանը շնորհակալություն հայտնեց սեսահղուկակի երգի համար՝ հավելելով, որ մեկ ամիս ցրելու են հանրապետության բոլոր մարզերով: «Մեծ աշխատանք է սղասվում: Խնդրում ենք ձեզ՝ ընտրության ընթացքում, ամեն անգամ, ամեն րոպե իրենք ինքնակա իրողորդ, որ մեր նախնական դարձարը որեւէ մեկի դեմ չէ, մեր ժողովրդի փնտրում է, մեր ծրագրերի ցուրը հասարակական շեղում ավելացնելու, հավաքի անարդարան համար է»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ

Հասարակության ԻԲ արհեստագործի և հասարակչի «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՈԸ

Երևան 0010, Հանրապետության 47

Ե-mail: azg@azg.am, azg2@aminco.com

www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր 3ԱՎԿՐ ԱԻԵՏԻՔԵԼԸ հեռ. 060 271117

Խմբագիր ՊԱՐՈՅԻ ՅԱՎՈՒԵԼԸ հեռ. 060 271113

Հավաքակառուցի (գովազդ) հեռ. 582960 060 271112

Լրագրողների սեմնակ հեռ. 060 271118

Հանակարգ, ծառայություն հեռ. 060 271115

Շտաբայ լրատվական ծառայություն հեռ. 060 271114, 010 529353

Հանակարգային ծառայություն՝ «Ազգ» թերթի

Թերթի միստերի ամբողջական թե մասնակի արհեստագործները սղագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսությամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրության գրառում համաձայնության խոսի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի: Նիստերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում:

Գ. Տառով յորդանանները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը լիցենզիայով չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER

Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117

47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 0010

Տագադուլ ֆարգարեալի փոխարեն

Երեկ նախագահի թեկնածուների համար սկսվեց դաշնակալական ֆարգարեալը: Երբ «Ազգը» գնում էր արձակուրդ, անցած տարեվերջին, բոլորովին այլ ֆաղափական իրավիճակ էր: Նախագահի թեկնածուները չէին առաջադրվել դեռ, ՀԱԿ առաջնորդը հայտարարեց չառաջադրվելու մասին, դեռ չէր մոռացվում ԲՀԿ առաջնորդի կամ ԲՀԿ-ից ուրե՛կ թեկնածուի չառաջադրումը: Սակայն ընդամենն անցել է 25 օր, եւ այժմ ֆաղափական նոր իրողություններ եւ նոր անուններ են ՋԼՄ-ների ամենօրյա լրատվության օբյեկտը: Այն է՝ նախագահի 8 թեկնածու, նրանցից առնվազն 4-ի անունը անցած տարեվերջի ամիսներին

զեղով, որ Հայաստանի ԿԸՀ-ն վերանայի որոշումը գործող նախագահ Սերժ Սարգսյանին նախագահի թեկնածու գրանցելու մասին եւ նրան թույլ չսա մասնակցելու հետագա դաշնադրին: Ղուկասյանն իր այս դաշնադրը հիմնավորում է նրանով, որ Սերժ Սարգսյանի մասնակցությունն ընտրություններին հակասում է «ազատի ու թափանցիկ» գաղափարին, ու նա, Աստոն հույսին, այնքան է հացադուլ անելու, մինչեւ արդյունքի հասնի: Ասված նրա հետ:

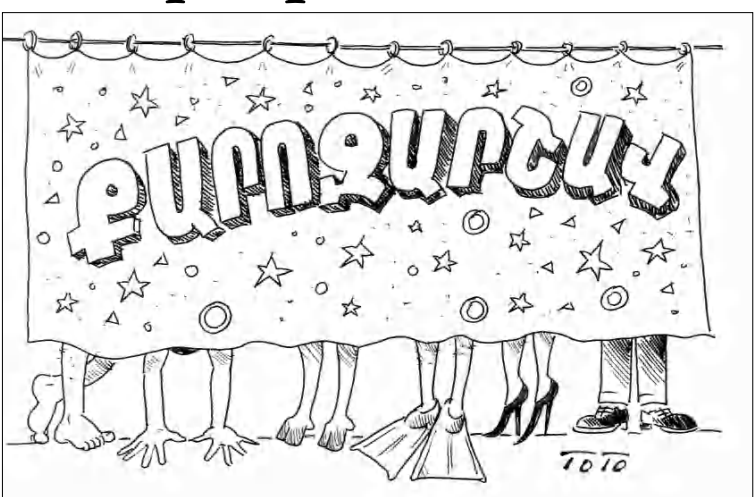
Նախագահի հավերժ թեկնածու Արման Մելիքյանը օրեր շարունակ եւ երեկ էլ նույն մտահոգություններն ունեւ, որոնք վերաբերում են Հայաստանի ընտրողներին:

Եւ, մնացածների վիճակն ավելի վատ է: Այնպես որ՝ ինքն մինչեւ փետրվարի 1-ը ակտիվ ֆարգարեալ կարող է եւ չսանել, դեռ մի թող մյուսները իրեն հասնեն...
 Բաժնի Հովանավորության Երեսնամյակի կենտրոնում ֆարգարեալի առաջին օրը հանդիմելով իր լարանի հետ, իր կողմնակիցների հետ միասին դարձ է դարձել ֆարգարեալի իր ձեռնարկը, այն է՝ զուգահեռ ֆարգարեալ եւ մայրաքաղաքում, եւ մարտում, մի տեղից ցատկով մյուսը: Բ. Հովանավորության փաստաթուղթն անցարժ նախընտրական ցարքի փոխարեն այս անգամ դիմամիկ ցարժման մեջ է կազմակերպելու նախընտրական աշխատանքը, Արման Մարտիրոսյանն էր ասում, օրի-

ցե մի ֆանի ժամով տուն էլ կվազի՝ սափաքաղաքում համար:
 Ընդհանրապես, ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ ամբողջ աշխարհում չի գրանցվել դեռ, երբ ֆարգարեալի ժամանակ նախագահի թեկնածուները թողարկում եւ լուսանկարներ տարածում, Ղուկասյանը, երեսնամյակի արհամարհելով, երկու դասառ ձեռքին, հայերեն եւ անգլերեն վերառությամբ՝ «Վերջ չի՞ն՞ծու ընտրություններին» կարգախոսով հայտնվեց Գիտությունների ազգային ակադեմիայի շենքի դիմաց՝ դա-

Տարեվերջի ֆաղափական օրակարգն այլեւս չկա, այժմ ֆարգարեալային օրակարգ է

հազվադեպ կամ շատ հազվադեպ է ժողովրդավար, բայց նրանք այսօր ամեն օր լուսաբանման նյութ են՝ գրեթե ֆարգարեալի օրերին մոռացնելով Տեր-Պետրոսյանի եւ ԲՀԿ-ի թեկնածուի չառաջադրումից հետո առաջացած ֆաղափական վակուումն ու ՀԱԿ-ից անջատվող որոշ գործիչների անառնությունը: Այսօրվա է Հայաստանի ֆաղափական դաշնը, որտեղ տրամաբանության եւ հերթազարկության որոնմանը ձեռնամուխ դասառական մեկը կարող է դարձադառնալ մոլորակը:

Հիմա այս՝ նախագահի թեկնածու 8-ից նրանք, ովքեր հայտն են հանրությանը իրենց գործունեությամբ, ամենօրյա լուսաբանման բարեբախտիկ առիթն ունենալով, խնդիր ունեն իրենց հանդեպ եղած վստահության դասարան ավելացնել կամ անվաստ հույսերը նվազեցնել, իսկ նրանք, ում անունը ոչինչ չի ասում կամ դիմումներ են հայտնում՝ ձանաչելի դառնալ: Վերջին դեպքում, կարելի է ասել, մի փոքր արհեստական վիճակ է, ֆանի որ եթե ֆաղափական գործիչների անունները ֆիչ բան են ասում հանրությանը, ապա նրանք ղեկավար են նախ տարիներով մտածելի ձանաչելի դառնալով, ու դրանից հետո միայն՝ Հայաստանի թիվ մեկ ֆաղափական դեմքը դառնալու մասին: Բայց Հայաստանի ֆաղափական դաշնի մեջ անհրաժեշտ են այս կարգի երեսուցներորդ էլ սնվում են, ու անգամ փրկիչներ կարող են հայտնվել ու մարտնչել հայ հանրության կողմից, բացի դրանից էլ՝ սահմանադրություն ենք իրացնում, բա ոնց:

Եվ այստեղ երեկ, ֆարգարեալի օրը նախագահի թեկնածուները ֆարգարեալը տարան իրենց դասերով եւ մտածությամբ: Կարելի է ասել՝ մեր գործընկեր Անդրեաս Ղուկասյանը («Ռադիոհայի» սնորհ) Գիտությունների ազգային ակադեմիայի շենքի մոտ հացադուլով սկսեց ֆարգարեալի իր օրը՝ հացադուլով դաշնա-

նակ, երեկ առկա էին մեքենաներ, որոնցից յուրաքանչյուրը, կարելի է ասել, նախընտրական ցարքեր էին, սա նուր հաու է: Ասենք, որ հանդիմումները բաժանված բուլվարներում ներկայացված էր երկու Հայաստան՝ Սերժի եւ Բաժնու Հայաստանները, վերջինի համար է, ըստ թեկնածուի, ինքը դաշնադրում է: Մեկ անգամ հացադուլ արած թեկնածուն նաեւ հանդիմություն է այժմ հացադուլ անող մեկ այլ թեկնածուի՝ Անդրեաս Ղուկասյանին, համոզելու համար, որ նա հացադուլ չանի:

Նախագահ Սարգսյանը դեռ մեկ օր առաջ «Ազատություն» ռադիոկայանին սկսեց հարցազրույցով բավական դրոյթներ եր հայտնի դարձրել իր մտեցումներից, դրանց եւ նրա ծրագրային դրոյթներին դեռ հարկ կլինի անդրադառնալ (լավ կլինի, որ երկրի նախագահը նույն կերպ կարեւորեւ նաեւ տեղական լրատվամիջոցներին, ասենք՝ օրաթերթերին, եւ հարցազրույց տար, սակայն երեկ նա ֆարգարեալը սկսեց Ավանից: Մինչ այդ Սերժ Սարգսյանի կայքում ներկայացվեց նրա 16-գլխանի ծրագիրը՝ «Դեռ ի՞նչ արդարեւ Հայաստան» անվամբ եւ համարյա երկրի բոլոր ոլորտներին վերաբերող:

Մնացած թեկնածուների մասին՝ արդեն վաղը եւ հաջորդող օրերին: **Մ. Խ.**

հանջելով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովից՝ անվավեր ճանաչել գործող նախագահ Սերժ Սարգսյանի թեկնածության գրանցումը: ԿԸՀ-ն մերժել էր Ղուկասյանի դիմումն, ու վերջինս ֆարգարեալի փոխարեն սկսել է հացադուլ: Նա հայտարարել է, որ վրան չի տեղադրելու եւ զիջեր էլ է մնալու ՊԱԱ-ի ասիստանտների դիմաց:
 Թե ինչու է թեկնածուն հացադուլի մտեղ ՊԱԱ-ի շենքի դիմաց, երբ դաշնադրը վերաբերում է ԿԸՀ-ին, Ղուկասյանը բացատրում է, որ վայրը հարմար է, դասառական է ֆանուց, տեսանելի է եւ մարդկանց անցողաբար չի խանգարում:
 Ղուկասյանն իրեն Բաղրամյան փողոցում շատ լավ է զգում: Նրա կողմը՝ Անահիտ Թախանյանի գրասենյակը հենց Բաղրամյանում է, ՊԱԱ-ի շենքից մի ֆիչ մերեւ, նույն փողոցում նաեւ բնակարան ունի, հետեւաբար Ղուկասյանն իրեն հարգազան միջավայրում կզգա եւ գու-

րարեն, որ Հայաստանը ոչ ժողովրդավար երկիր է, եւ դիտորդական առաջադրություն չիրականացնեն: Թե մեկը, թե՛ մյուսն անհնար են: Դաշնակցային փաստից, թե Սերժ Սարգսյանի նախընտրական ցարքն ինչու է աշխատում, դժվար է ենթադրել, որ Սարգսյանը կհրաժարվի ընտրություններից, հասկանալի այս անգամ, երբ լարված մթնոլորտ չկա, եւ Սերժ Սարգսյանի՝ երկրորդ անգամ վերընտրվելու շանսերը շատ բարձր են:

Չեղտաբար, Ղուկասյանի առաջադրումն ու հայտարարած հացադուլը ոչ ավել ոչ դաշնադրաբանության են կամ վերջին հույս՝ ուրե՛կ կերպ երեւալու լրատվամիջոցների եւ հասարակության ուշադրության կենտրոնում կամ էլ ինքնակենսագրականում ավելացնել հասկանալի առաջադրվել է նախագահի թեկնածու, դաշնադրել է, հացադուլ հայտարարել: **Ս. Ս.**

Գյումրու ֆաղափական ամփոփեց իր դաշնադրային 100 օրը

Գյումրու ֆաղափական Սամվել Բալասանյանը, հունվարի 21-ին ամփոփելով իր դաշնադրային 100 օրը, այդ ժամանակամիջոցի առաջին ձեռքբերումը համարել է լրատվական կառույցների հետ բաց ու թափանցիկ աշխատանքը: «Երեւի մինչ հիմա ազատ մտածելի չի եղել, հիմա այդ ամենը կա, համարձակությունները կա ու շատ լավ է», ասել է նա: Երկրորդ ֆաղափականը նույն է համայնքային ավագանու կայացմանն ուղղված ֆայլերն ու առկա համագործակցությունը հասարակական կառույցների ներկայացուցիչների հետ:

Նշելով է, որ անցած ժամանակամիջոցում մասնավորապես բյուջե-սային հավաքագրումների միջոցով վճարվել են ֆաղափականներին ենթակա կառույցների աշխատողների նախկինից դարձնումը: «Երեւի մինչ հիմա ազատ մտածելի չի եղել, հիմա այդ ամենը կա, համարձակությունները կա ու շատ լավ է», ասել է նա: Երկրորդ ֆաղափականը նույն է համայնքային ավագանու կայացմանն ուղղված ֆայլերն ու առկա համագործակցությունը հասարակական կառույցների ներկայացուցիչների հետ:

Նշելով է, որ անցած ժամանակամիջոցում մասնավորապես բյուջե-սային հավաքագրումների միջոցով վճարվել են ֆաղափականներին ենթակա կառույցների աշխատողների նախկինից դարձնումը: «Երեւի մինչ հիմա ազատ մտածելի չի եղել, հիմա այդ ամենը կա, համարձակությունները կա ու շատ լավ է», ասել է նա: Երկրորդ ֆաղափականը նույն է համայնքային ավագանու կայացմանն ուղղված ֆայլերն ու առկա համագործակցությունը հասարակական կառույցների ներկայացուցիչների հետ:

Նշելով է, որ անցած ժամանակամիջոցում մասնավորապես բյուջե-սային հավաքագրումների միջոցով վճարվել են ֆաղափականներին ենթակա կառույցների աշխատողների նախկինից դարձնումը: «Երեւի մինչ հիմա ազատ մտածելի չի եղել, հիմա այդ ամենը կա, համարձակությունները կա ու շատ լավ է», ասել է նա: Երկրորդ ֆաղափականը նույն է համայնքային ավագանու կայացմանն ուղղված ֆայլերն ու առկա համագործակցությունը հասարակական կառույցների ներկայացուցիչների հետ:

Ցավակցություն

Հունվարի 20-ի առավոտյան մահացել է «Առավոտ» օրաթերթի մեր գործընկեր **Նաիրա Մամիկոնյանը**: Նա հայկական լրագրության առաջատար ու սկզբունքային լրագրողներից էր:
 Նաիրա Մամիկոնյանն ավարտել է Երեւանի Բյուրակի անվան ռուսաց եւ օտար լեզուների դասական ինստիտուտը, աշխատել է «Ազգային ինֆորմացիոն միության» լրատվա-

կան կենտրոնում, ՌԴ համառոտական կոմերցիոն հեռուստատեսությունում, «Մոսկովյան միջազգային ռադիոկայանում», «Լրագիր», «Հայկական ժամանակ», «Օրագիր» թերթերում: 2000 թվականից աշխատում էր «Առավոտ»-ում:
 «Ազգը» ցավակցում է ամուսնուն՝ լրագրող Արթուր Խենյաչյանին, մյուս հարազատներին եւ բոլոր գործընկերներին:

Երկաթուղու մասին

Օրերս ՀՀ կառավարությունը հայտարարեց, որ մեկնարկել են «Հայաստանի հարավային երկաթուղի» եւ «Հայաստանի հարավային արագընթաց ճանապարհ» ծրագրերը:

Խոսքն այն մասին է, որ Հայաստանի երկաթուղու կմիանա Իրանի երկաթուղի ցանցին, եւ դա կունենա մեզ համար շատ դրական հեռանկար:

Ելույթներում կառավարության ներկայացուցիչներից մեկը (չեմ հիշում՝ ով) նշեց, որ եթե մաւ բացվի Աբխազիայի երկաթուղու, ապա Հայաստանը կդառնա հյուսիս-հարավ (Ռուսաստան-Աբխազիա-Վրաստան-Հայաստան-Իրան-արաբական աշխարհ եւ Ասիա) ամենակարճ եւ համադասարանաբար ամենաապահով միջանցք:

Իհարկե, բոլոր հայերը ուրախ են նման հեռանկարի համար եւ ցանկանում են, որ լինի ճիշտ այնպես, ինչպես ուզում է մեր իսկ կառավարությունը:

Սակայն հանրությանը ցանկանում են տեղեկացնել որոշ հարցերի մասին, որոնք կարող են էականորեն փոխել այս հեռանկարների աղաղակը:

Խորհրդային ժամանակներում Աբխազիայի երկաթուղու օգտագործվում էր հիմնականում մարդասարգանքների համար, քան որ այդ համարակցության երկաթուղու սահմանափակված էին: Այնտեղ արգելվում էր ծանր բեռների տեղափոխում, քան որ ճանապարհը կառուցված էր ոչ ցանկալի ամրություն ունեցող հենի (գրունտ) վրա: Դա այդ արածաբանի լեռնային կառուցվածքի է:

Այդ դեպքում արդյունաբերական նշանակության բեռների գրեթե ամբողջ ֆունկցիոնալ շայաստան ուղղվում էր Մախաչկալա-Բախու-Նախիջեւան-Հայաստան գծով:

Նույնիսկ Թբիլիսի-Ալավերդի-Լենինական ճանապարհը թույլ չէր տալիս աղաղակել արդյունաբերական բեռների հիմնական ֆունկցիոնալիտի:

Սազվում է, որ եթե գործարկվի Ռուսաստան-Աբխազիա-Վրաստան-Հայաստան երկաթուղու, ապա Աբխազիայի եւ Լոռու երկաթուղու հնարավորությունները թույլ չեն տա այդ ճանապարհը լավագույն օգտագործել Հայաստանի տնտեսության լիակատար վերածնունդը ապահովելու համար, էլ չեն ասում, որ էական ֆունկցիոնալ բեռներ տեղափոխելը Հայաստանի միջանցքով դեղի Իրան դառնում է խիստ կասկածելի:

Մարդասարգանքներ անուշտ կարելի կլինի աշխատեցնել: Ինչպես եւ սահմանափակ ֆունկցիոնալ արդյունաբերական նշանակության բեռներ:

Ուսումնասիրությունները կսան այս ամենի մասին անհրաժեշտ դասակարգումներ:

Իսկ իմ կարծիքով՝ Հայաստանը արդյունաբերական նշանակության երկաթուղու հարցում ունի միայն 2 տարբերակ՝ դա Հայաստան-Արցախ-Ռուսաստան ճանապարհն է եւ կամ Գյումրի-Կարս ճանապարհը: Ուրիշ այլընտրանք կարծես թե չունենի, ցավով:

Ամեն դեպքում ուզում են նշել, որ եթե բացվի Աբխազիայի միջանցքը, ապա նույնիսկ սահմանափակված շայաստան մեր հանրապետության տնտեսությունը կսանա նոր առաջընթացի լուրջ խթան:

ՎԱՆԵՐԻ ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ

Ազգային

Տարօրինակ եւ ահարկու մի լուրջում է սիրում Հայաստանի թե Սփյուռքի գանգաձային լրավամիջոցներում համայն հայությանը մտահոգող կարեւորագույն հարցերից մեկի շուրջը: Վաղը՝ հունվարի 23-ին, կայանալու է Երուսաղեմի Սրբոց Հակոբյանց միաբանության ժողովը, որը հաջորդող երկու օրերի ընթացքում ընթերցելու է Երուսաղեմի նոր դասագրքը:

Չենք կարող իմենքս մեզ հանգստացնել ասելով, որ հարցը վերաբերում է միայն միաբանությանը եւ միայն հայերին: Ինչ որ տեղի է ունենալու վաղը Երուսաղեմի հայոց դասագրքի հարանում, շատ ավելի լայն շրջանակներում են, ավելի եւս ճակատագրական է, քան մենք կարող ենք դասակարգել: Արտաքին քաղաքական կողմերն

Տարբեր հարանվանություններ իրավունքները երախավորվում են կառավարվում են 1880-ականներին օսմանյան սուլթան Աբդուլ Մեջիդի հրամանագրով ստեղծված «սասուս փոյի» հասկանիչներով, որոնք դասակարգում են յուրաքանչյուր հարանվանության իրավունքները այլ դավանանքների ունեցողներին: Սուրբ վայրերը կառավարող իշխանությունների օգտին է մաւ այն, որ դասագրքի չի խախտում արտաքին միջամտությունը կառավարման կամ վերահսկման գործում: Այդուհանդերձ Վախկանը դասակարգում միջոց էլ հաջողությամբ կարողացել է ներգործել տեղական իշխանությունների գործունեության վրա: Նույնը կարողացել են անել մաւ ռուսներն ու հույները:

Մինչեւ 1967 թ. եւ Իսրայելի կողմից Երուսաղեմի գավառից հեռոտ երկու հոգեւորականներ կարողացել են դիվանագիտական իրենց ունակությունները ցույց տալ, փորձելով խուսափել թեմանական կողմերի միջոցից եւ դասակարգել դասագրքի օգտին: Այդ հոգեւոր առաջնորդներն էին շատ անգամ ֆնտազիայի ենթարկված Եղիշե դասագրքի Տերտրյանն ու Շահե արեմիսկոպոս Աճեմյանը:

Մեր վեճերը հույների եւ եթովպացիների հետ շարունակվելու են, զուգեւ մաւ ավելի սրվելու են: Վճռականությունը, համբերությունն ու դիվանագիտությունը իրենց դերը կատարելու են միջանցք փոխարինելով՝ ըստ դեղիքի զարգացման դասակարգի, որդեգրի ոչ մի իրավական

կարող է վերականգնել այդ առաջնությունը: Հասկալիքս 20-րդ դարի ընթացքում, երբ Եջմիածինը գտնվում էր խորհրդային իշխանության ներքո, Երուսաղեմը իր վրա էր վերցրել երիտասարդ սերնդի հոգեւորականների կրթության դասակարգումը: Նրանք հետագայում ստանձնեցին դեկալար դասակարգում սփյուռքյան համայնքներում եւ մինչեւ օրս շարունակում են ծառայել ձեռնհասորեն: Մինչ Եջմիածինը այժմ հոգեւորականներ կրթելու եւ դասատուելու իր դասակարգումների կատարման գործընթացում է գտնվում, Երուսաղեմի դասագրքի հարանի ուսերին դեռեւս մնում է այդ ծանր դասակարգումը կատարել այդ արածաբանում:

Մի ժամանակ դասագրքի հարանը մաւ ֆիզիկական եւ հո-

Ճակատագրական դասը Երուսաղեմում

Վաղը կկայանա Երուսաղեմի նոր դասագրքի ընթացքի ժողովը

ԵՐՄԱՆ ԱԶԱՏԱՆ

ուներն իրենց սեփական ծրագրերը: Սրբակից եկեղեցիները՝ նույնպես: Թվում է, թե այս զարգացումներին միակ անարբեր հետեւողները հայերն են, որոնց ձեռքում է գտնվում կացության բանալին: Պե՛տ է միայն այդ բանալին խելամոռն օգտագործել դասագրքի նոր համար այն գանձերն ու օրինական իրավունքները, որ մեր մայրերին տրված են բերել դարերի ընթացքում ֆրանսիական աշխարհի եւ արյան գնով:

Երուսաղեմի հայոց դասագրքի փոփոխումն սկիզբ է առել 6-րդ դարից, երբ սկսել են գործել միաբանությունն ու վանքը: Առանց հայկական հզոր դասագրքի աջակցության ու դասակարգության հայոց դասագրքի կայանել է ու դասագրքի կայանել է ու կաթոլիկների հետ միասին իրավունքներ եւ վերահսկում է հին ֆաղափ մեկ վեցերորդ տարածքը:

Իրավական եւ արարողական իրավունքներից բացի դասագրքի փոփոխումը, ի հեռուկա այլ հարանվանությունների եւ գործող իշխանությունների, ունի մաւ հսկայական անցած գույքեր: Երեւանի Մասնադարանից հետո, դասագրքի փոփոխումն էր դասակարգվում հին ձեռագրերի ամենամեծ հավաքածուն, որը բնախնդրորեն դասագրքի վրա է եւ համակարգվում հոգեւորականների կողմից, որոնցից վերջինը երջանակահիշատակ Նորայր եղիսկոպոս Բողարյանն էր:

Չնայած հույներն էլ հայերի մաւ միեւնոյն դառն ճակատագրին են կրել թուրքերի ձեռքում, Երուսաղեմում դասակարգումն իրար հասկացողության եզրեր չեն դրսեւորվել հայերի եւ հույների միջոց: Հունաց դասագրքի կողմը, ընդհակառակը, ամեն առիթով փորձել է ռեալիտետի հայերի իրավունքները: Վերջին դեղիքը արձանագրվել է Սուրբ Ծննդյան տոնում:

Ըստ երեւոյթիմ հետագայում էլ խնդիրները չեն նվազելու, եթե հաւաքի առնենք Իսրայելի եւ Կիպրոսի միջոց: Արտաքին միջամտությունը վերջինիս տարածումն անվթի եւ գաղի որոնումների շուրջը՝ հակառակ Անկարայի կողմից տեղացող սղառնալիքների:

Միայն հայերն են, որ ներգործելու հնարավորությունից զուրկ են մնացել ուժեղ եւ ինքնուրույն կառավարություն չունենալու դասագրքով: Միաբանությունը ինքն էլ չի խախտել որեւէ արտաքին միջամտություն: Ոչ էլ խորհուրդ է հայցել որեւէ նվիրաբերական իշխանությունից: Եվ ինչքան թուլացել է միաբանությունը, այնքան ավելի է գերազանցել իր իշխանությունը, շատ հաճախ ի վնաս դասագրքի փոփոխության օգտին:

Մենք բոլորս հիշում ենք, թե ինչ կարեւոր նշանակություն ձեռք բերեց երկրի հայկական թաղամասը, երբ Քեմոլ Դեյվիդի բանակցությունների ժամանակ դարձավ ֆաղափական թե՛ ֆնտազիան առարկա: Քանի որ Երուսաղեմի աղաղակն դեռեւս հասկացված չէ, դասագրքի փոփոխումն է օրից կախված:

Առաջիկա օրերին սղաղակող ժողովների գլխավոր առարկան դե՛տ է լինեն ոչ թե հնարավոր թեկնածուների հանդեպ իրենց ունեցած անձնական մոտեցումները՝ համակարգումն ու հակակարգումը, այլ՝ դասագրքի փոփոխության առաջ կանգնած համընդհանուր մարտահրավերները: Նրանցից յուրաքանչյուրի ուսին դասակարգումն անհանկուտակ դասախանակություն է դրված:

Մենք կարող ենք հակիրճ ներկայացնել այդ մարտահրավերները եւ հույս ունենալ, որ միաբանությունը խոհեմությամբ կկարողանա որոշել թեկնածուների համադասարանյան առանձնահատկությունները եւ ըստ այդմ փեղարկել այս կամ այն թեկնածուի օգտին, քան զիսկացելով այդ փեղի հեռահար հետեւանքները:

Երուսաղեմի հայկական թաղամասը շարունակվելու է կրվախնձոր մնալ (առնվազն կանխատեսելի աղաղակի համար) իսրայելցիների եւ դասագրքի միջոցով: Եվ երբ վերջնական կարգավորման դասը գա, այդ ժամանակվա առաջնորդն էլ որոշելու է հայկական դասագրքի փոփոխության հետագա ընթացքը: Միաբանությունը դասագրքի է կանխատեսել, թե ով է թեկնածուներից լավագույնը, որ կսանձնի այդ դասակարգումը:

կամ արարողական իրավունք չիստախփի:

Աբխազիայի ուրիշ ոչ մի վայրում Հայկական եկեղեցին այդքան հարստություն չունի, եւ այդ հարստությունը շատ աստիճանաբար է գրգռում:

Անցած գույքը դասակարգումն էր դեկալարված եղել Երուսաղեմում, դասագրքի դասակարգումն էր հսկայական կորուստների: 99 տարվա վարձակալման տարած որեւէ ունեցվածք, ինչպես նախորդող դեղիքը ցույց են տվել, դե՛տ է համարել կորած: Որովհետեւ ժամանակի ընթացքում անցած գույքը փոխում է իր արժեքը եւ թեմանական խնամքի տակ մնում իրենց իրավական մեքենայություններով կարողանում են իրենց բաժինը վերցնել դրանից: Պարտագրի ինքն չի կարող անցած գույքի հարցերում մասնագետ լինել, որ այդ դասախանակությունը վստահի համադասարանյան որակավորում ունեցող հոգեւորականի կամ աբխազիական անձնավորության:

Ունեցվածքի կառավարումը հոգեւորականի ձեռքում թողնելը սխալ է եղել դասակարգումն: Ոչ միայն Երուսաղեմում են հայերը կորցրել արժեքավոր կալվածքներ, այլեւ Վենեսիկում, որտեղ Մխիթարյան հայրերը 50 միլիոն դոլարի ունեցվածք են կորցրել, հայտարարելով, որ դա միայն վանքի գործն է եւ ուրիշ ոչ ոքի: Երուսաղեմի եւ այլ վայրերի հայկական սեփականությունները բարեգործների կողմից են նվիրաբերվել կամ ձեռք բերվել եկեղեցու սովորական հավասարյալների նվիրատուներին: Երկրի, իսկ հոգեւորականները սկզբունքորեն կատարում են ավելի շատ դասագրքի, քան սեփականատերը դերը:

Դարեր շարունակ Երուսաղեմի դասագրքի փոփոխումը ծառայել է որդեւ աղաղեմիական գործունեության կենտրոն, ծնունդ տալով գիտական աշխատությունների արժեքավոր հատկությունների: Վերջին տարիներին, դժբախտաբար, նկատելի է կորուստն այդ աղաղակում, ինչը ցույց է տալիս, որ այդ դասակարգումն առաջնությունը վերջ է տրվել:

Հարուստ ձեռագրերի եւ դասակարգումն անգնահատելի փաստաթղթերի հավաքածուն կենտրոնական դեկալարի ձեռքում

Գեորգյոս, ԱՄՆ
Թարգմ. Տ. Օ.

Օրբանայի երկրորդ ժամկետը դյուրին չի լինելու

Կիրակի օրը ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օրբանն սահմանադրությանը հավասարիմ լինելու երդում է փոխանակում Երկրորդ Կոնգրեսի Գերագույն դատարանի նախագահ Ջոն Ռոբերտսը:

Երկուշաբթի օրը նախագահ Բարաք Օրբանն Երկրորդ Կոնգրեսի Գերագույն դատարանի նախագահ Ջոն Ռոբերտսին փոխանակում է Կոնգրեսի փոխարարություններում «մեղադրված» գոյությունը փչ հավանական է համարվում: Մոսկովյան «Նեգալիսիմայա թերթը» ԱՄՆ ղեկավարությունում ուժերի տեղաբաշխումը նկատի ունենալով, գրում է, որ նախագահի կուսակիցները գերակշռում են խորհրդարանի Վերին ժամկետում՝ Սենատում, որտեղ ներկայումս կան 55 դեմոկրատ և 45 հանրապետական սենատորներ, մինչդեռ Ներ-

դեմներ: Նշվում է, որ դրանք բոլոր անցկացվել են զանազան պայմաններում և ավելի փոքր ծախսերով, քան 4 տարի առաջ Օրբանայի երկրորդ ժամկետի արարողության ժամանակ:

Չնայած դեմոկրատների թեկնածու Բարաք Օրբանայի վերընտրությանը, որը տեղի ունեցավ 2012-ի նոյեմբերին, Մոսկովյան և Կոնգրեսի փոխարարություններում «մեղադրված» գոյությունը փչ հավանական է համարվում: Մոսկովյան «Նեգալիսիմայա թերթը» ԱՄՆ ղեկավարությունում ուժերի տեղաբաշխումը նկատի ունենալով, գրում է, որ նախագահի կուսակիցները գերակշռում են խորհրդարանի Վերին ժամկետում՝ Սենատում, որտեղ ներկայումս կան 55 դեմոկրատ և 45 հանրապետական սենատորներ, մինչդեռ Ներ-

կայացուցիչների ժալառում՝ հակառակ իրավիճակն է՝ 201 դեմոկրատ և 243 հանրապետական: Քաղաքական ժալառը շարունակվում է՝ չնայած նախագահական ընտրություններից հետո 2,5 ամիս է անցել: Վեճերի և դիրքորոշումների բախումների առարկա են դառնում, փաստորեն, ղեկավարական ֆաղաթիվային գրեթե բոլոր կարևոր թեմաները՝ դաշնային ծախսերի կրճատումից և բյուջեի մակաստորի դեմ մղվող դաշնային միջնաժամկետային ծրագրի ստանդարտից հետո հրազենի վաճառքի սահմանափակման անհրաժեշտություն:

Վեճերի կենտրոնում է նաև նոր կառավարության կազմը, որտեղ Օրբանն ուզում է ընդգրկել իր որոշ համախոհներին: Հանրապետական կուսակցությունում ներկայումս իշխող ղեկավարությունը նախագահին մեղադրում են այն բանում, որ նա ստեղծում է «աղավաղների թիմ», որը ավելի հնազանդ կլինի Մոսկովյան և Կոնգրեսի սանը, քան ներկայիս նախարարները: Մոսկովյան և Կոնգրեսի միջև առձակասում է ակնկալվում մասնավորապես Չակ Չեյզելի և Ջոն Բրեննանի թեկնածությունների առնչությամբ, որոնք առաջադրվել են՝ համադասարանական ղեկավարության նախարարի և ԿԳՎ սնտեզի ղեկավարի համար: Ենթադրվում է, որ լուրջ բարեփոխումներ չեն լինի նաև Ռուսաստանի հետ ԱՄՆ-ի հարաբերություններում:

Ալժիրում հակահարձակության ժամանակ 48 զոհվել է սպանվել

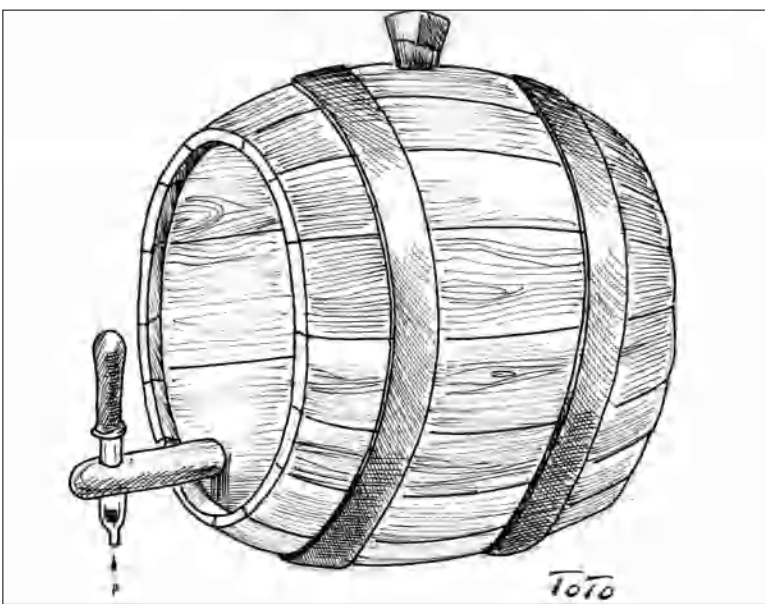

Ալժիրում իսլամիստ արմատականների դեմ կառավարական ուժերի ձեռնարկած հասուկ գործողության ընթացքում սպանվել են 48 զոհվել են 32 ծայրահեղականներ: Սպանված զոհերի մեջ կան 9 ճաղատան և 6 ֆիլիպինցի: Ֆրանսիայի սպանված իսլամիստ զորավորները մտադրվել էին զոհվելու 800 զոհվածների:

Հասուկ գործողությունը իրականացվել է երկրի հարավում գտնվող գազի համալիրում: Պատանդառու 40 զոհվածներից 5-ին հաջողվել է ձերբակալել, 3-ին դեռ որոնում են: Ալժիրի բանակը և հասուկ ծառայությունները ուսումնասիրում են Իճ-Ամենաստու գտնվող դեմոկրատիկ վայրը: Երեկ այնտեղ է այցելել վարչապետ Աբդելմալեք Սեղլալը:

Նավթի ու գազի արդյունահանման ավանդույթները են Իճ-Ամենաստու համալիրի աշխատողները: Իսլամիստները ավանդի վրա հարձակվել էին անցյալ չորեքշաբթի, զոհվածները մտադրվել էին զոհվածների արձակման դիմաց ղեկավարելու, որ դառարեցվի Մալիի հյուսիսում իսլամիստների դեմ Ֆրանսիայի ձեռնարկած ռազմական գործողությունը: Մեկ այլ վարկածի համաձայն, ծայրահեղականները մտադրվել էին սպանել բանվորներին, որոնցից Ալժիրի իշխանություններից վրեժ լուծեն Մալիում ֆրանսիական զորքին աջակցելու համար:

Նվազեցնել ակտիվ չգիրանալու համար

Մարդիկ, որոնք հետևում են իրենց մարմնի ֆաշին, ղեկավարում են ակտիվ շարժումներ, որոնք հանգում են ակտիվ և օգտագործում, քան որ ակտիվ են օգտագործում, քան որ ակտիվ են օգտագործում, քան որ ակտիվ են օգտագործում:

Ակտիվ խմիչքների կալորիականության անդրադարձել է BBC-ն, ըստ որի կանոնավոր կերպով չափազանց շատ կալորիաների օգտագործումը՝ լինի սննդի, թե ակտիվ խմիչքների միջոցով, կարող է հանգեցնել ֆաշի ակտիվացման: Հաճախ առնենք, որ ակտիվ խմիչքները, ի սարքերություն սննդի, ունեն շատ քան սննդային արժեք կամ էլ սննդային արժեք ընդհանրապես չունեն:

Համաձայն Զանգվեղի հետազոտման միջազգային հիմնադրամի (WCRF) անընդհանր ակտիվ օգտագործողների մեջ օրգանիզմում ընդհանուր կալորիաների շուրջ 10 տոկոսը ստացվում է ակտիվ խմիչքի մի մեծ բաժակով գինի խմելու համար: Երկու դեմոկրատ և 4 օրգանիզմ-

նը ստանում է 178 կալորիա, որոնք ծախսելու համար դառնալից են: WCRF-ը նշում է, որ միաժամանակ համար դիտարկում են ակտիվ խմիչքներում առկա կալորիաները կամ մոտավորապես դրանց մասին: WCRF-ում Առողջապահական տեղեկատվական կենտրոնի ղեկավար Զեյն Սենդրոնը նշում է, որ շատերն անգամ անտեղյակ են ակտիվ խմիչքներում դառնալից կալորիաների մասին:

1 գրամում ակտիվ խմիչքում կան 7 կիլոկալորիա և իր կալորիաներով փչ է զիջում ճարձերին, որոնց մի գրամում կա 9 կիլոկալորիա: Ի դեպ, դրանք (դառնալից ստիպակուցային նյութ) և ածխաջրերը մեկ գրամում դառնալից են 4 կիլոկալորիա:

BBC-ի փոխանցմամբ՝ զոհմարդիկ կարի ունեն օրական շուրջ 2500 կալորիայի, կանայք՝ շուրջ 2000 կալորիայի:

Զեյն Սենդրոնը ընդգծում է, որ ակտիվ կիրառումը նվազեցնելու՝ կարելի է հասնել մեծ ազդեցության ֆաշի կորուստ կամ առողջարար ֆաշի դառնալից գործում: Վերջինս հավելում է, որ ակտիվ կրճատումը նաև կարող է նվազեցնել ֆաղցկեղով հիվանդանալու հավանականությունը: Ակտիվի հետ են կապվում նաև կրճատումը, աղիների, բերանի խոռոչի ու լյարդի ֆաղցկեղի դեմոկրատները:

Մասնագետները խորհուրդ են տալիս մի քանի քանակությամբ կրճատելու ակտիվ կիրառումը նրանց համար, ովքեր չեն ուզում իրենց անբողջովին զրկել ակտիվ խմիչքից: Այդ ձևերից են ակտիվ խմիչքը կամ ցածր կալորիականությամբ ոչ ակտիվ խմիչքներ խառնելը, բաժակներն ավելի փոքր բաժակներով փոխարինելը, յուրաքանչյուր շաբաթվա մեջ մի քանի գիշեր ակտիվ խմիչք չմտալը և այլն: Նույնիսկ Անգլիայի կառավարության հրահանգներում ասվում է՝ լավ կլինի, որ զոհմարդիկ օրական 3-4 միավորից ավելի ակտիվ խմիչքներ չօգտագործեն, իսկ կանայք սահմանափակվեն օրական 2-3 միավորով (ըստ ընդունված չափանիշի, օրինակ, գինու 175 միլիլիտր շարժողությամբ բաժակը կազմում է շուրջ 2 միավոր, իսկ ակտիվ մեծ՝ 250 միլիլիտր շարժողությամբ բաժակը՝ շուրջ 3 միավոր):

Իսկ WCRF-ը հավելում է իր կայքում (wcrf-uk.org) տեղադրել է շարքեր խմիչքների մեջ ակտիվ կալորիականությունը հավելող աղյուսակ, որը ցույց է տալիս, թե մոտավորապես ֆիզիկական ուժի վարժություններ են հարկավոր ստանալու համար ակտիվ խմիչքից սպալ խմիչքից ստացված կալորիաները: Իսկ փորձագետները խորհուրդ են տալիս ակտիվ օգտագործման ծանր շարժումներում հետ առնվազն 48 ժամ խոսակցել կրկին ակտիվ օգտագործելուց:

Սրու-Կանը 1,5 մլն է վճարել ստասավորուհուն

Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄԳ) նախկին ղեկավար Դոմինիկ Սրու-Կանը իրեն բռնաբարության մեջ մեղադրած նյութից հետո ստասավորուհուն 1,5 մլն դոլար է վճարել ֆաղափակական հայցի կարգավորման արձանագրություն: «Ժուռնալ դյու դիման» թերթը գրում է, որ Սրու-Կանը Դիալոն ղեկավարել էր իրեն 6 մլն դոլար վճարել իրեն փոխհատուցում: Բայց, ի վերջո, կողմերը համաձայնության էին եկել 1,5 միլիոնի շուրջ: Դիալոն ասել է, որ ուզում է այդ փողերով ադախել իր զավակների ադախմանը:

Արդեն 2012-ի դեկտեմբերին հայտնի էր դարձել, որ կողմերը համաձայնեցրել են փոխհատուցման գումարը, սակայն

սույզ թիվը այն ժամանակ չէր հրապարակվել:

Սրու-Կանը, որ Ֆրանսիայում նախագահական մրցակցի հավանական հաղթողն էր համարվում, 2011-ի մայիսին ձերբակալվեց Նյու Յորկում: «Սոֆիստիկ» հյուրանոցի ստասավորուհին ցանկանում էր բռնաբարության մեջ: Սրու-Կանը մասամբ խոստովանեց իր մեղքը:

Այն բանից հետո, երբ վկայի ցուցմունքներում հայտնաբերվեցին հակասություններ, գործը փակվեց, սակայն կասկածյալը խայտառակ ձեռով հեռացվեց ԱՄՆ ղեկավարի ղեկավարից: Նա կորցրեց նաև Ֆրանսիայի նախագահ դառնալու հույսը: Ելիսեյան դառնալու նոր տեղ դարձավ սոցիալիստների թեկնածու Ֆրանսուա Օլանդը:

Պատասխան է՝ ԳԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԷ

Կիրան Իյումժինով. «Սամբուլում հայերն աղագուցեցին, որ ավելի խելոք են թուրքերից եւ մյուսներից»

Հունվարի 18-21-ը Ծաղկաձորում անցկացվեց ՖԻԴԵ-ի նախագահական խորհրդի նիստը, որի բացման արարողությանը մասնակցեց նաեւ ՀՀ նախագահ, Կախմասի Հայաստանի ֆեդերացիայի նախագահ Սերժ Սարգսյանը: Իսկ նիստի ընդմիջմանը Ծաղկաձոր մեկնած լրագրողներին հնարավորություն ընձեռվեց հանդիպելու ՖԻԴԵ-ի նախագահ Կիրան Իյումժինովին:

Վերջինս յայտարարեց, որ նախագահական խորհրդի նիստում մի քանի հարցեր են բնակարկվելու: Գլխավոր հարցը «Շախմատը դորոցում» ծրագիրն է, որն աշխարհում առաջինը ներդրել է Հայաստանը ու փայլուն կերպով իրականացնում է: Հստակ Իյումժինովի, Կախմասի Հայաստանի ֆեդերացիան հիանալի օրինակ է ծառայում ՖԻԴԵ-ի անդամ մյուս երկրներին, որոնք ամեն կերպ ջանում են իրենց մոտ էլ կիրառել Հայաստանի փորձը:

բար, օլիմպիադայի կազմակերպիչները ղեկավարում են մասնակիցների անվտանգությունը: Նա յայտարարեց, որ ՖԻԴԵ-ն ՄՕԿ-ի անդամ է եւ եթե հայկական կողմի ղախտներ կատարվեցին, ապա Կախմասի միջազգային ֆեդերացիան խիստ դատաւարական կերպով կհետապնդի:

օլիմպիադայի լուսարձակում: Ի դեպ, ռուսով ՖԻԴԵ-ի հանձնարարական կազմում Բաբու կմեկնի Վանիկ Զախարյանը՝ յայտարարեց, որ ՖԻԴԵ-ն ՄՕԿ-ի անդամ է եւ եթե հայկական կողմի ղախտներ կատարվեցին, ապա Կախմասի միջազգային ֆեդերացիան խիստ դատաւարական կերպով կհետապնդի:

Կիրան Իյումժինովը նաեւ նշեց, որ այսօր Հայաստանը Կախմասային հզոր տերություններից մեկն է: Դա վաղ աղագուցեց հայ Կախմասիստների նվաճումներն են Կախմասային օլիմպիադաներում: Անդրադարձնալով 2016-ին Բախմատ կայանալի Կախմասի օլիմպիադային Հայաստանի հավանական մասնակցության հարցին, ՖԻԴԵ-ի նախագահը նշեց, որ, իր կարծիքով, չէիսկ է որեւէ խնդիր ծագի: Նա հիշեցրեց, որ հայ ըմբիշներն ու բռնցիկահարկները ժամանակին մեկնել են Բաբու՝ մասնակցելով աշխարհի առաջնություններին, ուստի որեւէ խոչընդոտ չի տեսնում Կախմասիստների համար: Բնականա-

բար, օլիմպիադայի կազմակերպիչները ղեկավարում են մասնակիցների անվտանգությունը: Նա յայտարարեց, որ ՖԻԴԵ-ն ՄՕԿ-ի անդամ է եւ եթե հայկական կողմի ղախտներ կատարվեցին, ապա Կախմասի միջազգային ֆեդերացիան խիստ դատաւարական կերպով կհետապնդի:

օլիմպիադայի լուսարձակում: Ի դեպ, ռուսով ՖԻԴԵ-ի հանձնարարական կազմում Բաբու կմեկնի Վանիկ Զախարյանը՝ յայտարարեց, որ ՖԻԴԵ-ն ՄՕԿ-ի անդամ է եւ եթե հայկական կողմի ղախտներ կատարվեցին, ապա Կախմասի միջազգային ֆեդերացիան խիստ դատաւարական կերպով կհետապնդի:

«Բանանցը» մեկնեց Կիոռու

Երեւանի «Բանանցը» մեկնել է Կիոռու, որտեղ ուսումնասիրական առաջին հավաք կանգնեցնի: Այնտեղ էլ թիմի ֆուտբոլիստներին կծանոթանա օրեր «Բանանցի» գլխավոր մարզչի ղառնը սանձնած ուկրաինացի մասնագետ Վլադիմիր Պլասենկոյին, որը փոխարինել է «Փյունիկի» ղեկը սանձնած Ռաֆայել Սազարյանին:

Նախադասարանական այս օրացում «Բանանցում» որոշ փոփոխություններ են տեղի ունեցել: Մասնավորապես Արսակ Դաշյանը տեղափոխվել է Կառմանի «Գանձասար»: Հիշեցնենք, որ Դաշյանը 7 գնդակով «Բանանցի» լավագույն շնորհակցում էր: «Գանձասարում» փորձաքաղն է անցնում «Բանանցի» ղառնը Գրիգոր Խաչատրյանը: Իսկ ահա ՀՀ հավաքականի անդամ Հովհաննես Համբարձումյանը մարզվում է Դոնցեկի «Սեսալուրում»:

Հիշեցնենք, որ Հայաստանի առաջնությունում «Բանանցը» անհաջող է հանդես գալիս: Թիմն «Արարաթի» հետ ղախարում է բարձրագույն խմբում տեղ ղախդանելու համար:

Կիոռոսում ուսումնասիրական հավաքին կմասնակցեն «Բանանցի» 30 ֆուտբոլիստներ, կփորձարկվեն նոր խաղացողներ: Հունվարի 23-ին թիմն առաջին սուպերլիգայի հանդիպումը կանցկացնի Կիոռոսում՝ մրցելով տեղի «Երմիսի» հետ: Հունվարի 26-ին «Բանանցը» կխաղա մերձ-մոսկովյան «Խիմկիի» հետ, իսկ փետրվարի 1-ին ուժերը կչափի «Սոբոլովիայի» հետ:

«Գանձասարը» նախադասարանական է Թուրքիայում

Կառմանի «Գանձասարը» իր առաջին ուսումնասիրական հավաք կանգնեցնի Թուրքիայի Բելլեի քաղաքում, որտեղ ուղեւորվեց երեկ առավոտյան: Սեւադա Արզումանյանի գլխավորությամբ ղառնը մուկնեցին կմասնակցի 21 ֆուտբոլիստ:

Մինչեւ Թուրքիա մեկնելը, «Գանձասարը» Ավանի ֆուտբոլի ակադեմիայի խաղաղառնում սուպերլիգայի հանդիպում անցկացրեց առաջնության առաջատար «Շիրակի» հետ: Խաղն ավարտվեց շրակցիների 2-0 հաշվով հաղթանակով: Հաշվը բացեց Անդրանիկ Բարիկյանը, իսկ 2-րդ գոլը 11 մ հարվածով խփեց Կարեն Ալեքսանյանը:

Արնյանը մոտեցավ առաջատարներին

Վեյ ԼԱ Չեեի Կախմասի մրցարի 8-րդ տուրում Լեւոն Արնյանը տիտաններով հաղթեց աշխարհի նախկին չեմպիոնուհի Հոու Յիֆանին: Դա մրցաւարում Լեւոնի 3-րդ հաղթանակն էր: Մինչ այդ Արնյանը ղառնության էր մասնել Պեեր Լեկոյին ու Իվան Սոկոլովին: 8 տուրից հետո Արնյանը 5 միավորով 3-4-րդ տեղերն է բաժանում Հիլարու Նակամուրայի հետ: Վերջինս ոչ-ոքի խաղաց Լյուկ վան Վելիի հետ:

Կառնուեցի մրցակիցը կլինի Հոու Յիֆանը: Ե խմբի մրցաւարում հանդես եկող Սերգեյ Մովսիսյանը 8-րդ տուրում ոչ-ոքի ավարտեց ղառնիան Սերգեյ Տիվյակովի հետ: Հայ Կախմասիստը 5,5 միավորով 3-րդ տեղում է Ռիխարդ Ռադոսի հետ գլխավորում է աղյուսակը: 5 միավորով առաջատար տղային հետաղմուում է Արկադի Նաղիչը: Ը խմբի մրցաւարին է մասնակցում քաղիլահայ գրոսմայստեր Գրիգոր-Սեւակ Մխիթարյանը: Նա 8-րդ տուրում ղառնվեց Սաբինո Բրունելլոյին: Մխիթարյանը մրցաւարում 2-րդ ղառնությունը կրեց: Մինչ այդ նա ղառնվել էր Դավիթ Զլեյնին: Բրունելլոն Ֆեռնանդո Պերալայի հետ 6,5 միավորով գլխավորում է աղյուսակը: 5,5 միավորով նրանց հետաղմուում է Դավիթ Զլեյնը:

Տիգրան Պեերոյանը ղախդանեց չեմպիոնի տիտղոսը

Տիգրան Պեերոյանի անվան Կախմասիստի սանը երեկ վերջնագիծը հասեցին Կախմասի Հայաստանի տղանաղկանց 73-րդ եւ կանանց 68-րդ առաջնությունները:

այսղիսին են. 4. Չավեն Անդրեւսյան՝ 5 միավոր, 5. Արման Փաշկյան՝ 4,5, 6. Հովիկ Հայրաղեսյան՝ 4,5, 7. Սամվել Տեր-Սահակյան՝ 4, 8. Հրան Մելիմյանին՝ 3,5, 9. Տիգրան Զեքանջյան՝ 2,5, 10. Ռոբերտ Աղասարյան՝ 1:

Տղանաղկանց մրցաւարում բոլրից հաղող հանդես եկավ Տիգրան Պեերոյանը, որը 2-րդ տարին անընդմեջ նվաճեց Հայաստանի չեմպիոնի տիտղոսը: Տիգրանը 9 հնարավորից վասակեց 7 միավոր: Ավարական տուրում Պեերոյանը ոչ-ոքի խաղաց չեմպիոնի տիտղոսի համար մղվող ղախարում իր հիմնական մրցակիցներից մեկի՝ Ավետիս Գրիգորյանի հետ: Վերջինս 6,5 միավորով դարձավ արձաթե մրցանակակիր: Բրունզե մեդալը նվաճեց նույնղիսի արղյունի ցույց սված Ռոբերտ Հովհաննիսյանը, որը Գրիգորյանին զիջեց լրացուցիչ գործակիցներով: Հովհաննիսյանն ավարական տուրում հառնություն կնքեց Սամվել Տեր-Սահակյանի հետ: Խաղող արղյունի գրանցվեց նաեւ Հովիկ Հայրաղեսյանի եւ Չավեն Անդրեւսյանի մրցակցում: Տիգրան Զեքանջյանը հաղթեց Հրան Մելիմյանին, Արման Փաշկյանը ղառնության մասնեց Ռոբերտ Աղասարյանին: Առաջնության մասնակից մյուս Կախմասիստների արղյուններն

Կանանց մրցաւարում հաղողություն ուղեկցեց միջազգային վարղես Աննա Հայրաղեսյանին: Վերջինս 7 միավորով հռչակվեց հանրաղեսություն չեմպիոնուհի: 9-րդ տուրում նա հաղթեց Մարիանա Գասղարյանին: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի Աննան դարձել էր Հայաստանի փղիչեմպիոնուհի: 2-րդ տեղը 6,5 միավորով գրավեց Արմինե Բաբայանը, որը ղառնության մասնեց Լուսինե Կարաղեսյանին: Բրունզե մրցանակակիր դարձավ նույնղիսի արղյունի հասած Նարինե Գասղարյանը՝ հաղթելով Հասմիկ Դամբարյանին: Մյուս Կախմասիստուհիների ցուցանիշներն այսղիսին են. 4. Եվգենիա Դոլոխանովա՝ 5,5, 5. Սիրանուե Անդրեւսյան՝ 4,5, 6. Լուսինե Կարաղեսյան՝ 4,5, 7. Մարիանա Գասղարյան՝ 4, 8. Նարինա Մովսիսյան՝ 3,5, 9. Հասմիկ Դամբարյան՝ 2,5, 10. Դիանա Մնացականյան՝ 0,5:

ՖԱՖ-ի մրցանակը Լեւոն Հայրաղեսյանին

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականի ղառնական Լեւոն Հայրաղեսյանն արժանացել է «Երկրաղունների հանակրանք» մրցանակին: Այն հանձնվում է ՖԱՖ երկրաղունների ակումբի կողմից: Հաշվի է առնվում ոչ միայն ֆուտբոլիստի լավ խաղը հավաքականում, այլեւ խաղաղառնի սահմաններից դուրս երկրաղունների հանդեղ ցուցաղրած վերաբերմունը:

Զանի որ Լեւոն Հայրաղեսյանը արունակում է աղախնվել Գերմանիայում, որտեղ վիրահասվել էր, մրցանակը հանձնվել է ֆուտբոլիստի քեռուն: Հիշեցնենք, որ Հայրաղեսյանը ծանր վնասվածք էր սաղեւ սեղեմներին Բուլղարիայի հավաքականի հետ կայացած աշխարհի առաջնության ընսրական մրցախաղում:

